

Vergaderjaar 1988–1989

20079

Procedurele bepalingen met betrekking tot wijziging van de gemeentelijke of provinciale indeling

Nr. 12

GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

17 augustus 1989

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet algemene regelen gemeentelijke indeling aan te vullen met procedurele bepalingen ter zake van wijziging van de gemeentelijke of provinciale indeling alsmede met een bepaling ter zake van belastingverordeningen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet algemene regelen gemeentelijke indeling (Stb. 1984, 475) wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt vervangen door:

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder:

- a. *wijziging van de gemeentelijke indeling*: wijziging van de grenzen van gemeenten, instelling van gemeenten alsmede opheffing van gemeenten;
- b. *wijziging van de provinciale indeling*: wijziging van de grenzen van provincies, instelling van provincies alsmede opheffing van provincies;
- c. *grenscorrectie*: een wijziging van de gemeentelijke indeling die niet gepaard gaat met opheffing en instelling van gemeenten en die naar verwachting het inwonertal van ieder van de betrokken gemeenten met minder dan 10% zal doen toe- of afnemen;
- d. *herindelingsplan*: een kaart waarop de voorgestelde gemeente- of provinciegrenzen zijn aangegeven en een toelichting;

e. *herindelingsregeling*: een wet, een algemene maatregel van bestuur of een besluit van provinciale staten tot wijziging van de gemeentelijke of provinciale indeling;

f. *datum van herindeling*: 1 januari volgend op de dag van inwerking-treding van de herindelingsregeling;

g. *Onze Minister*: Onze Minister van Binnenlandse Zaken;

h. *nieuwe gemeente* dan wel *nieuwe provincie*: een gemeente of provincie die bij een herindelingswet wordt ingesteld;

i. *overgaand* dan wel *toegevoegd gebied*: gebied dat krachtens een herindelingsregeling deel gaat uitmaken onderscheidenlijk deel is gaan uitmaken van een andere gemeente of provincie, daaronder begrepen een nieuwe gemeente of provincie.

B

Onder vernumming van de hoofdstukken II tot en met VIII in V tot en met XI en van de artikelen 2 tot en met 56 in 25 tot en met 79 worden drie nieuwe hoofdstukken ingevoegd, luidende als volgt:

HOOFDSTUK II

Procedure wijziging gemeentelijke indeling

Artikel 2

1. Wijziging van de gemeentelijke indeling geschiedt bij wet, tenzij het tweede of derde lid van toepassing is.

2. Grenscorrectie geschiedt bij besluit van provinciale staten.

3. Een grenscorrectie die gepaard gaat met wijziging van een provinciegrens, geschiedt bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 3

1. Indien gedeputeerde staten een wijziging van de indeling gewenst achten, stellen zij burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten in de gelegenheid hierover met hen overleg te voeren.

2. Een uitnodiging voor het in het eerste lid bedoelde overleg wordt ten minste twee maanden voor de aanvang van het overleg aan burgemeester en wethouders gezonden. De uitnodiging gaat vergezeld van een motivering van de wens tot wijziging van de indeling en de criteria waaraan een wijziging moet voldoen.

3. Het overleg duurt ten hoogste zes maanden.

Artikel 4

1. Indien de raad van een gemeente een wijziging van de indeling gewenst acht, kan hij gedeputeerde staten verzoeken daarover overleg als bedoeld in artikel 3 te openen.

2. Indien gedeputeerde staten een verzoek als bedoeld in het eerste lid niet inwilligen, delen zij dit de raad binnen drie maanden, onder opgave van redenen, mee.

Artikel 5

1. Indien Onze Minister een wijziging van de indeling gewenst acht, kan hij gedeputeerde staten uitnodigen daaromtrent overleg als bedoeld in artikel 3 te openen. Gedeputeerde staten voldoen binnen drie maanden aan deze uitnodiging.

2. Een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid wordt niet gedaan dan nadat gedeputeerde staten door Onze Minister in de gelegenheid zijn gesteld daarover met hem overleg te voeren.

3. Een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van een motivering van de wens tot wijziging van de indeling en van de criteria waaraan een wijziging moet voldoen.

4. Indien Onze Minister een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan, kan hij zo nodig de artikelen 3, 6, 7 en 8 toepassen, waarbij hij in de plaats treedt van gedeputeerde en provinciale staten.

Artikel 6

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 3, eerste lid, stellen gedeputeerde staten een herindelingsplan op en zenden dit te zamen met een verslag van het gevoerde overleg aan de raden van de betrokken gemeenten en aan Onze Minister.

2. Het eerste lid blijft buiten toepassing indien gedeputeerde staten na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van oordeel zijn dat de wijziging van de indeling niet gewenst is. Zij doen hiervan binnen de in het eerste lid genoemde termijn, onder opgave van redenen, mededeling aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten, onder toezending van het verslag van het gevoerde overleg.

Artikel 7

1. Burgemeester en wethouders leggen het herindelingsplan binnen twee weken na ontvangst, gedurende twee maanden ter inzage op de secretarie. De terinzagelegging wordt tevoren ter openbare kennis gebracht.

2. Gedurende de termijn waarin het herindelingsplan ter inzage is gelegd, kan een ieder zijn oordeel over het plan schriftelijk ter kennis brengen van gedeputeerde staten. Gedeputeerde staten geven ieder die van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt, schriftelijk gemotiveerd antwoord.

3. Uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsplan zendt de raad van de betrokken gemeente zijn oordeel over het plan aan gedeputeerde staten. In bijzondere gevallen kunnen gedeputeerde staten deze termijn verlengen met ten hoogste drie maanden.

Artikel 8

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 7, derde lid, doen gedeputeerde staten een voorstel aan provinciale staten tot vaststelling van een concept-herindelingsregeling of, indien provinciale staten tot vaststelling daarvan bevoegd zijn, van een herindelingsregeling. Een afschrift van het voorstel zenden zij aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten.

2. Uiterlijk drie maanden nadat het voorstel, bedoeld in het eerste lid, is gedaan, beslissen provinciale staten over de vaststelling van een concept-herindelingsregeling, onderscheidenlijk van een herindelingsregeling en zenden deze na de vaststelling aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten.

Artikel 9

1. Indien Onze Minister na ontvangst van een concept-herindelingsregeling besluit een voorstel voor een herindelingsregeling te doen, zendt hij binnen zes maanden een daartoe strekkend voorstel aan de minister-raad.

2. Indien Onze Minister besluit geen voorstel als bedoeld in het eerste lid te doen, doet hij daarvan binnen drie maanden na ontvangst van een concept-herindelingsregeling, onder opgave van redenen, mededeling aan provinciale staten en aan de raden van de betrokken gemeenten.

Artikel 9a

Een herindelingsregeling omvat in ieder geval een kaart waarop de bij de regeling vastgestelde gemeentegrenzen zijn aangegeven.

Artikel 10

1. Uiterlijk twee maanden na de vaststelling van de herindelingsregeling stellen gedeputeerde staten een beschrijving vast van de grenzen die zijn aangegeven op de kaart, behorende bij de herindelingsregeling. De beschrijving geschiedt zo mogelijk met behulp van kadastrale kenmerken en anders van coördinaten van het verschoven stelsel van rijksdriehoeksmeting.

2. De inwerkingtreding van de herindelingsregeling wordt bepaald op een tijdstip, gelegen na de vaststelling van de grensbeschrijving.

Artikel 11

Indien de wijziging van de gemeentelijke indeling gepaard gaat met een wijziging van de provinciale indeling, stellen provinciale staten van de betrokken provincies een commissie in die is samengesteld uit leden van gedeputeerde staten van die provincies. Deze commissie treedt voor de toepassing van de artikelen 6, 7, 8 en 10 in de plaats van gedeputeerde staten.

HOOFDSTUK III

Procedure wijziging provinciale indeling

Artikel 12

Wijziging van de provinciale indeling geschiedt bij wet, tenzij artikel 2, derde lid, van toepassing is. In dat geval geschiedt de wijziging bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 13

1. Indien gedeputeerde staten van de betrokken provincies een wijziging van de indeling gewenst achten, stellen zij burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten binnen hun provincie in de gelegenheid hierover met hen overleg te voeren.

2. Een uitnodiging voor het in het eerste lid bedoelde overleg wordt ten minste twee maanden voor de aanvang van het overleg aan burgemeester en wethouders gezonden. De uitnodiging gaat vergezeld van een motivering van de wens tot wijziging van de indeling en de criteria waaraan een wijziging moet voldoen.

3. Het overleg duurt ten hoogste zes maanden.

Artikel 14

1. Indien de raad van een gemeente een wijziging van de indeling gewenst acht, kan hij gedeputeerde staten van de betrokken provincies verzoeken daarover overleg als bedoeld in artikel 13 te openen.

2. Indien gedeputeerde staten een verzoek als bedoeld in het eerste lid niet inwilligen, delen zij dit de raad binnen drie maanden, onder opgave van redenen, mee.

Artikel 15

1. Indien Onze Minister een wijziging van de indeling gewenst acht, kan hij zo nodig gedeputeerde staten van de betrokken provincies uitnodigen daaromtrent overleg als bedoeld in artikel 13 te openen. Gedeputeerde staten van de betrokken provincies voldoen binnen drie maanden aan deze uitnodiging.

2. Een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid wordt niet gedaan dan nadat gedeputeerde staten door Onze Minister in de gelegenheid zijn gesteld daarover met hem overleg te voeren.

3. Een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van een motivering van de wens tot wijziging van de indeling en de criteria waaraan een wijziging moet voldoen.

4. Indien Onze Minister een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan, kan hij zo nodig de artikelen 13, 16, 17 en 18 toepassen, waarbij hij in de plaats treedt van gedeputeerde staten, van de commissie bedoeld in artikel 16, eerste lid, en van provinciale staten.

Artikel 16

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 13, stelt een commissie, ingesteld door provinciale staten van de betrokken provincies en samengesteld uit leden van gedeputeerde staten van die provincies, een herindelingsplan vast en zendt dit te zamen met een verslag van het gevoerde overleg aan de betrokken waterschapsbesturen, aan de raden van de betrokken gemeenten, aan provinciale staten van de betrokken provincies en aan Onze Minister.

2. Het eerste lid blijft buiten toepassing indien gedeputeerde staten van de betrokken provincies, na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van oordeel zijn van de wijziging van de indeling niet gewenst is. Zij doen hiervan binnen de in het eerste lid genoemde termijn, onder opgave van redenen, mededeling aan Onze Minister, aan de raden van de betrokken gemeenten en aan provinciale staten van de betrokken provincies, onder toezending van het verslag van het gevoerde overleg.

Artikel 17

1. Burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten en gedeputeerde staten van de betrokken provincies leggen het herindelingsplan binnen twee weken na ontvangst gedurende twee maanden ter inzage op de secretarie van de gemeente onderscheidenlijk de griffie van de provincie. De terinzagelegging wordt te voren ter openbare kennis gebracht.

2. Gedurende de termijn waarin het herindelingsplan ter inzage is gelegd, kan een ieder zijn oordeel over het plan schriftelijk ter kennis brengen van de commissie, bedoeld in artikel 16, eerste lid. De commissie geeft ieder die van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt schriftelijk gemotiveerd antwoord.

3. Uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsplan zenden de raden van de betrokken gemeenten en provinciale staten van betrokken provincies hun oordeel over het plan aan de commissie, bedoeld in artikel 16, eerste lid.

Artikel 18

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 17, derde lid, doet de commissie, bedoeld in artikel 16, eerste lid, aan

provinciale staten van de betrokken provincies een voorstel tot vaststelling van een concept-herindelingsregeling. De commissie zendt een afschrift van het voorstel aan Onze Minister en aan de raad van de betrokken gemeenten.

2. Uiterlijk drie maanden nadat het voorstel, bedoeld in het eerste lid, is gedaan, beslissen provinciale staten van de betrokken provincies over de vaststelling van een concept-herindelingsregeling en zenden deze na de vaststelling aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten.

Artikel 19

1. Indien Onze Minister na ontvangst van een concept-herindelingsregeling besluit een voorstel voor een herindelingsregeling te doen, zendt hij binnen zes maanden een daartoe strekkend voorstel aan de ministerraad.

2. Indien Onze Minister besluit geen voorstel als bedoeld in het eerste lid te doen, doet hij daarvan binnen drie maanden na ontvangst van een concept-herindelingsregeling, onder opgave van redenen, mededeling aan provinciale staten en aan de raden van de betrokken gemeenten.

Artikel 19a

Een herindelingsregeling omvat in ieder geval een kaart waarop de bij de regeling vastgestelde provinciegrenzen zijn aangegeven.

Artikel 20

1. Uiterlijk twee maanden na de vaststelling van de herindelingsregeling stelt Onze Minister een beschrijving vast van de grenzen die zijn aangegeven op de kaart, behorende bij de herindelingsregeling. De beschrijving geschiedt zo mogelijk met behulp van kadastrale kenmerken en anders van coördinaten van het verschoven stelsel van rijksdriehoeksmeting.

2. De inwerkingtreding van de herindelingsregeling wordt bepaald op een tijdstip, gelegen na de vaststelling van de grensbeschrijving.

HOOFDSTUK IV

Toezichtsbepalingen

Artikel 21

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op gemeenten die blijkens een door provinciale staten ingevolge artikel 8 vastgestelde concept-herindelingsregeling in aanmerking komen om te worden opgeheven.

Artikel 22

Door gedeputeerde staten aan te wijzen besluiten van het bestuur van een gemeente als bedoeld in artikel 21 die kunnen leiden tot nieuwe uitgaven, tot verhoging van bestaande uitgaven of tot verlaging van bestaande inkomsten van de gemeente, behoeven de goedkeuring van gedeputeerde staten.

Artikel 23

De goedkeuring, bedoeld in artikel 22, wordt slechts onthouden wegens strijd met het financieel belang van de gemeente of gemeenten waarvan het gebied van de betrokken gemeente deel zal gaan uitmaken.

Artikel 24

De aanwijzing, gegeven krachtens artikel 22, vervalt met ingang van de datum van herindeling of de dag waarop Onze Minister bepaalt dat artikel 22 ten aanzien van de betrokken gemeenten niet meer van toepassing is.

C

Aan de opschriften van de hoofdstukken V tot en met X worden toegevoegd de woorden: bij wijziging van de gemeentelijke indeling.

D

1. In artikel 29 (nieuw; artikel 6 oud), vierde lid, wordt de tweede volzin vervangen door:

Deze verordeningen worden aangemerkt als verordeningen van de gemeente waaraan het gebied is toegevoegd.

2. Na artikel 29 (nieuw; artikel 6 oud) wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende als volgt:

Artikel 29a

De artikelen 25 tot en met 27 en 29 zijn van overeenkomstige toepassing op besluiten tot vaststelling, wijziging of intrekking van belastingverordeningen die zijn genomen vóór de datum van herindeling en die op of na die datum goedkeuring van de Kroon verkrijgen en in werking treden.

E

1. In artikel 79 (nieuw; artikel 56 oud) vervalt de tweede volzin.

2. Na artikel 79 (nieuw) wordt een nieuw artikel 80 toegevoegd, dat luidt als volgt:

Artikel 80

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet algemene regels herindeling.

F

1. In artikel 29 (oud artikel 6), tweede, derde en vierde lid wordt «Onze goedkeuring» vervangen door: goedkeuring van de Kroon.

2. In artikel 37 (oud artikel 14), vierde, vijfde, zesde en zevende lid wordt «Onze Commissaris» vervangen door: de commissaris van de Koning.

3. In artikel 37, zesde lid, artikel 42 (oud artikel 19), tweede lid, en artikel 45 (oud artikel 22), derde lid, wordt «bij Ons» vervangen door: bij de Kroon.

4. In artikel 37, negende lid, artikel 54 (oud artikel 31), elfde lid, artikel 68 (oud artikel 45), en artikel 77 (oud artikel 54), wordt «door Ons» vervangen door: bij koninklijk besluit.

5. In artikel 46 (oud artikel 23) komt de tweede volzin als volgt te luiden: Bij gebreke van overeenstemming tussen die colleges wordt bij koninklijk besluit, de besturen der betrokken provincies gehoord, het bedrag en, zo nodig, de wijze van betaling daarvan bepaald.

G

Onder vernummering van het achtste en negende lid tot zevende en achtste lid komt het oorspronkelijke zevende lid in artikel 37 (oud artikel 14) te vervallen.

ARTIKEL II

De artikelen 157 tot en met 166a van de gemeentewet (Stb. 1931, 89) en artikel 2 van de Provinciewet (Stb. 1962, 17) vervallen.

ARTIKEL III

1. De hoofdstukken II en III van de Wet algemene regels herindeling zijn niet van toepassing op wijzigingen van de gemeentelijke indeling en daarmee samenhangende wijzigingen van de provinciale indeling waarvan de voorbereiding op grond van de artikelen 157 tot en met 166a van de gemeentewet is aangevangen vóór de dag waarop deze wet in werking treedt. Ten aanzien van die wijzigingen blijven de op de dag vóór die van inwerkingtreding van deze wet geldende wettelijke bepalingen van kracht.

2. Ten aanzien van wijzigingen van de gemeentelijke indeling als bedoeld in het eerste lid is hoofdstuk IV van de Wet algemene regels herindeling van toepassing, met dien verstande dat artikel 22 van toepassing is op besluiten van het betrokken gemeentebestuur die zijn genomen op of na de dag waarop het wetsvoorstel tot wijziging van de gemeentelijke indeling is ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal of een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur overeenkomstig artikel 166a, tweede lid, van de gemeentewet aan de beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

3. Hoofdstuk IV van de Wet algemene regels herindeling is niet van toepassing op besluiten van gemeentebesturen die zijn opgenomen in een begroting of begrotingswijziging die ingevolge de artikelen 242 of 245a van de gemeentewet aan goedkeuring is onderworpen.

ARTIKEL IV

Voor de bekendmaking van deze wet stelt Onze Minister van Binnenlandse Zaken de nummering van de artikelen en hoofdstukken van de Wet algemene regels herindeling opnieuw vast en brengt hij de in de wet voorkomende aanhalingen van de artikelen en hoofdstukken met de nieuwe nummering in overeenstemming.

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,